

DOMESTIC VIOLENCE- A NEGATIVE DIMENSION OF SOCIAL REALITY

Cristiana Bălan, Lecturer, PhD, „Spiru Haret” University

Abstract: Modern life involves a series of major changes in the family institution, the changes in its functions to fundamental changes in the relations between family members. A negative aspect quite often the lives of domestic violence, something atavistic, barbaric and unwanted of Romanian society. The present study aims to debate this serious phenomenon and knowledge of, the first step toward helping people who have lived or live drama aggressiveness of their loved ones. Therefore, any strategy aiming to mitigate or eliminate violence in the family must take into account both social structures and cultural mentalities existing I maintain and perpetuate the social problem that affects primarily community spirit. A complete picture on the approach to domestic violence in a society will have to take into account: the phenomenon of social representation, services or dedicated addressed the phenomenon, the legislation under which it operates and the general economic situation. Lived as a reality, domestic violence causing injuries. Lived in the imaginary, it vulnerabilizează human being, making her incapable of normal life performance, integrated into society. The consequences appear not only on an individual level and social relations by fracturing and erosion of solidarity and social cohesion. There are recent studies on this type of violence and was even developed a theory called the theory of cyclical violence, psychologist Lenore Walker belonging, trying to explain the dynamics and phase sequence in marital relations marked by violence.

Keywords: domestic violence, community spirit, vulnerability, cyclical theory of violence.

Introducere

Viața modernă presupune o serie de schimbări majore în ceea ce privește instituția familiei, de la modificări ale funcțiilor acesteia, până la transformări fundamentale la nivelul

relațiilor dintre membrii familiei. Un aspect negativ destul de frecvent întâlnit în viața domestică este violența, aspect atavic, barbar și indezirabil al societății românești actuale.

Cercetarea în domeniul violenței domestice are un rol foarte important în aflarea cauzelor care conduc la ea și în găsirea modalităților de prevenire a acesteia. Așa cum se știe, familia constituie cea mai consistentă și funcțională formă de comunitate umană, care prin funcțiile sale extrem de importante, contribuie la întărirea spiritului de solidaritate socială a membrilor oricărei societăți. Gradul de răspândire al violenței între membrii familiei depinde de o multitudine de factori, printre care normele și valorile sociale, tradițiile și obiceiurile culturale, relațiile dintre sexe, nivelul de dezvoltare economică, gradul de cultură și civilizație, modul de organizare și de funcționare a unor instituții sociale, posibilitatea de intervenție activă a comunității, etc.

Scopul acestui studiu este de a releva amploarea fenomenului de violență intrafamilială în județul Brașov, fenomen care are efecte devastatoare asupra femeilor victime, și importanța care trebuie dată acestui fenomen, căci el există și este o problemă a societății dar și a comunității în particular, cu care, nu numai că merită, dar și trebuie să ne ocupăm.

1. Prezentarea cercetării

Cercetarea de față explorează într-o manieră calitativă problematica violenței intrafamiliale și a efectelor sale asupra femeilor victime, aspectul calitativ putând permite abordarea în profunzime a realității sociale. Ideea principală a fost de a înțelege și de a interpreta fenomenul în termenii semnificațiilor pe care oamenii le investesc. Acest studiu calitativ a fost întreprins în scopul de a înțelege fenomenul dincolo de cifre, luând în considerare faptul că, surprinderea manifestărilor umane în spațiul privat se realizează greu prin intermediul statisticilor. Ca metode suplimentare am apelat la interviu și studiul de documente sociale. Cercetarea are un caracter evaluativ exploratoriu, având la bază anumite idei de pornire prezente în lucrări anterioare.

2. Scopul cercetării

Scopul cercetării a fost de a releva amploarea fenomenului de violență domestică în județul Brașov, fenomen care are efecte devastatoare asupra femeilor și copiilor în cauză și, totodată, importanța care trebuie acordată acestui fenomen, căci el există și este o problemă a societății românești în general, și a comunităților în particular, cu care, nu numai că merită, ci

și trebuie să ne ocupăm. Se urmărește evidențierea contextului psiho-social în care a apărut fenomenul.

3. Obiectivele cercetării

Obiective fundamentale ale studiului de față sunt următoarele:

- Identificarea fenomenului de violență și relevarea măsurii în care femeile și copiii figurează printre victimele violențelor în familie.
- Surprinderea tipurilor de violență la care sunt supuși femeile și copiii.

Obiective specifice sunt:

- Identificarea cauzelor, efectelor și consecințelor violenței asupra femeilor și copiilor
- Identificarea modalităților de manifestare
- Identificarea motivelor pentru care femeia agresată acceptă situația în care se află, punând astfel în pericol copiii.

4. Ipoteze

Ipotezele cercetării sunt următoarele:

- Dacă femeia și copiii sunt abuzați timp îndelungat, atunci ei prezintă probleme fizice de sănătate și tulburări psihoafective
- Dacă femeia se convinge că schimbarea atitudinii partenerului față de ea este practic imposibilă, va apela la ajutorul serviciilor existente
- Dacă femeia trăiește într-un climat familial agresiv o lungă perioadă de timp, motivațiile și performanțele socio-profesionale scad
- Cu cât soția este mai dependentă financiar, economic sau emoțional de soț, cu atât mai mult decizia ei de a divorța este mai grea
- Cu cât copilul este supus violențelor repetate, cu atât performanțele școlare ale acestuia scad
- Dacă într-o familie copiii sunt martori ai violenței, atunci ei prezintă sentimente de autoînvinovățire pe motivul cauzării violenței și a incapacității de a opri violența.

5. Descrierea subiecților investigați

În selectarea subiecților investigați în cercetare s-au luat în considerare două criterii: caracteristica de femeie victimă a violenței intrafamiliale și rezidentă în județul Brașov. În studiul de față, există trei subiecți (femei-victime ale violenței conjugale toate având copii

(unul dintre ei făcând parte din categoria copiilor negijați, martor al violenței domestice, ceilalți copii fiind ei însuși victime ale violenței tatălui).

În ceea ce privește vârsta subiecților, femeile au între 30-60ani, două sunt căsătorite și una se află în situație de concubinaj. Din punct de vedere al statutului ocupațional, una din femei nu are ocupație, una e pensionară și una are un loc de muncă.

6. Metodele de cercetare și instrumentele cercetării

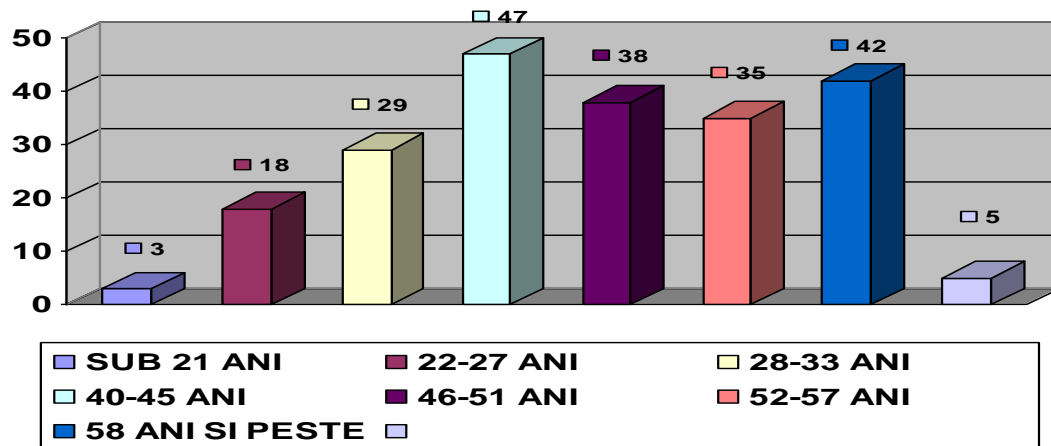
Prima metodă de lucru a constituit-o studiul de caz, care este prin excelență o metodă calitativă. Studiul de caz fiind o cercetare constatativă, nu se pune problema confirmării sau a infirmării ipotezei.

A doua metodă de lucru este interviul semistrukturat, care presupune utilizarea unui ghid de interviu menit să focalizeze convorbirea pe o experiență comună tuturor subiecților. Interviul semistrukturat implică pregătiri detaliate privind întrebările, un cadru de desfășurare a interviului pentru toți subiecții și are un set comun de întrebări. Întrebările de bază sunt fixate dinainte, ele servind ca jabloane pentru fluxul discuției.

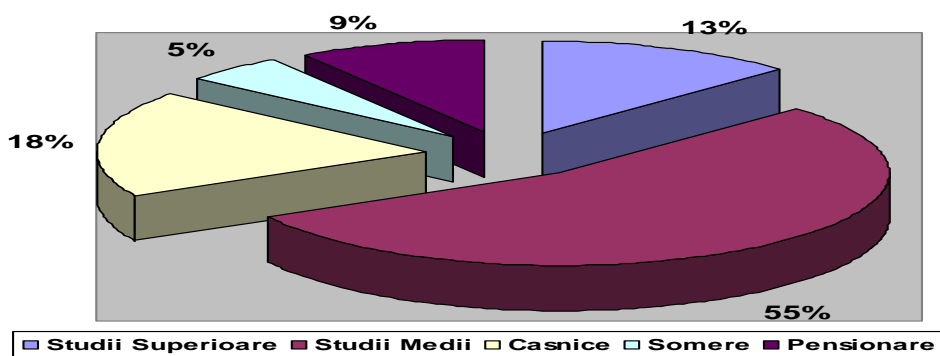
Pentru a avea o imagine mai completă și mai adecvată asupra cazurilor de violență intrafamilială, am folosit o a treia metodă și anume studiul de documente sociale cu privire la cazurile de violență intrafamilială, care s-a făcut la Direcția de Sănătate Publică a Județului Brașov - Serviciul Medico-Legal Județean, și la Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului.

Iată ce spun statisticile: in județul Brașov, în anul 2015, s-a constatat că, deși majoritatea femeilor agresate provin din aproape toate categoriile de vârstă, cele mai expuse agresiunilor manifestate de partenerul de cuplu sunt cele cuprinse în intervalul de vârstă 34-39 de ani, urmate de cele cuprinse în intervalul de vârstă 52-57 de ani. Se constată că femeile între 28 și 57 de ani sunt cele mai expuse violenței, cele peste 58 de ani și cele sub 21 fiind puține la număr.

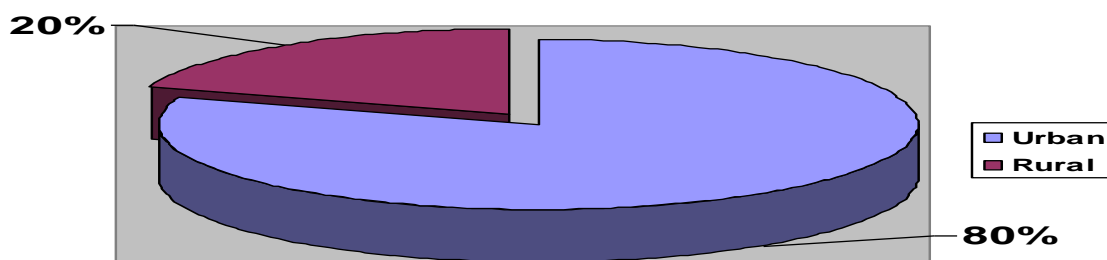
Constatări:

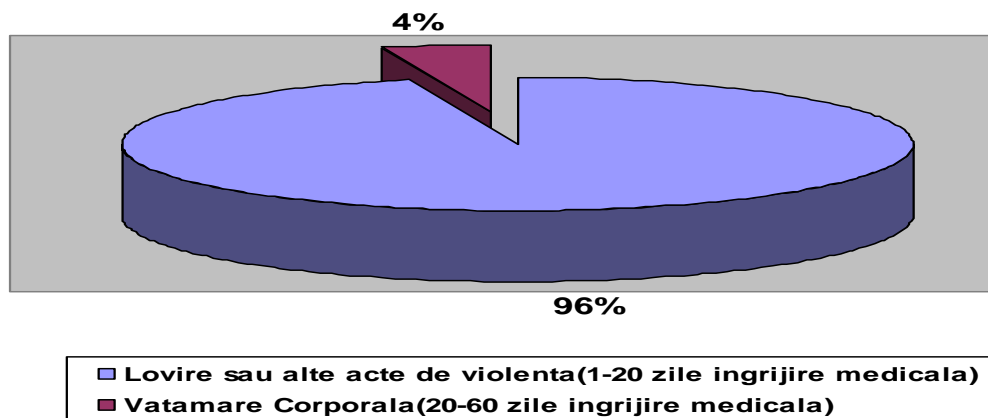
Femeile care sunt victime ale violenței conjugale, sunt în general femei active în 146 din cazuri, 28 din acestea au studii superioare iar celelalte 118, studii medii. Urmează apoi femeile casnice și pensionarele, adică femeile care sunt lipsite de independență economică și se ocupă exclusiv de treburile gospodărești, fiind foarte puțin implicate în viața socială. Femeile șomere sunt situate pe ultimul loc ca număr.

Din totalul de 217 de cazuri doar 43 provin din mediul rural, restul de 174 fiind din mediul urban.

Pentru a evalua în mod adecvat gradul de gravitate al agresiunilor comise, s-a adoptat ca sursă de informație durata medie a zilelor necesare pentru îngrijirea victimelor.

Prin raportarea acestei durate medii de îngrijire și recuperare la sancțiunile stabilite de Codul Penal, au rezultat următoarele:

Majoritatea victimelor (216), necesită între una și 20 de zile de tratament medical, ca rezultat al unor agresiuni de gravitate medie sau mică, care corespund în plan normativ, actelor de violență sancționate de articolul 180 Cod Penal cu privire la lovire sau la orice act de vătămare fizică comis asupra unei persoane. 10 victime necesită între 20 și 60 de zile medicale, ca rezultat al actelor de violență care prejudiciază sănătatea persoanei, care conform articolului 181 Cod Penal se încadrează la vătămare corporală.

În anul 2015 nu s-a înregistrat nici un caz de vătămare corporală gravă, ca urmare a unor acte de violență de o gravitate mare ce prejudiciază sănătatea victimei (infirmitate permanentă fizică sau psihică), care corespund în plan normativ actelor de violență sancționate de art. 182 Cod Penal.

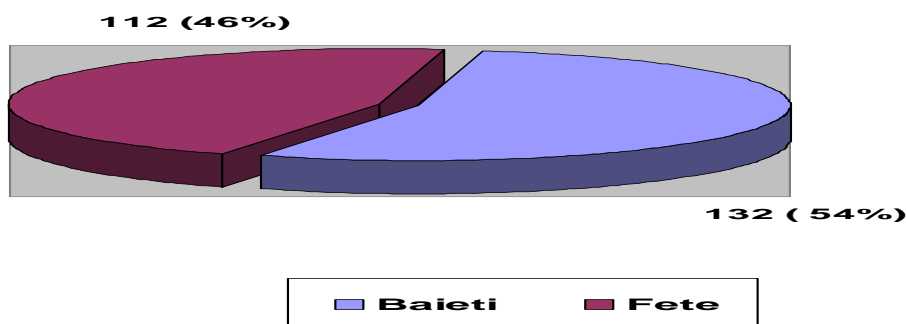
Trebuie menționat faptul că studiul vizează numai cazurile de abuz declarate, existând suficiente argumente să considerăm că „cifra neagră” a violenței împotriva copiilor este mult mai mare, dat fiind că multe cazuri nu sunt aduse la cunoștința autorităților, de către părinții acestora sau chiar de către ei.

Distribuția cazurilor în funcție de sex:

În anul 2015, s-au înregistrat un număr de 244 de cazuri de copii abuzați, dintre care 112 fete și 132 de băieți. S-a constatat că numărul total al băieților abuzați este mai mare

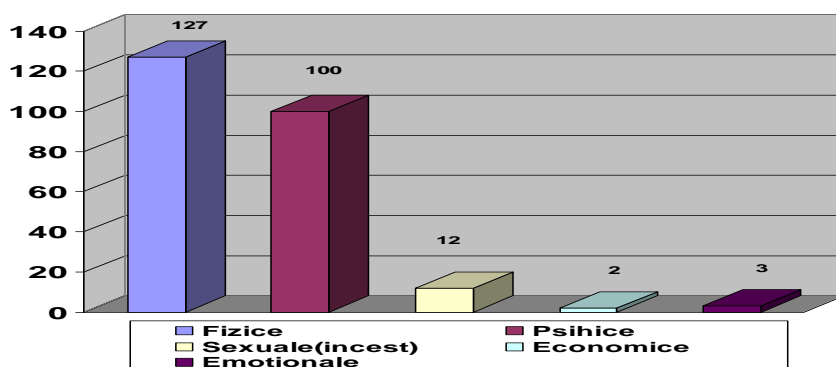
decât numărul/total al fetelor, deși în lunile mai, august și septembrie numărul fetelor abuzate este mai mare decât numărul înregistrat de băieți.

(Sursa: Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Brașov)

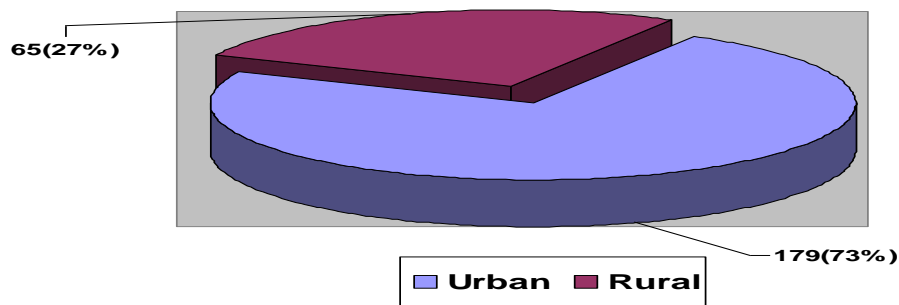
Distribuția cazurilor în funcție de tipurile de abuz la care au fost supuși copiii:

Din totalul de 244 de cazuri înregistrate cea mai mare pondere o au abuzurile fizice, în număr de 127, urmate de cele psihice (100), incesturi (12), abuzuri economice (2) și emoționale (3). Sesizările cu privire la acești copii au fost făcute atât de mama acestora, cât și de alte persoane cum ar fi rudele sau vecinii. În urma unor anchete s-au constituit rapoarte care cuprind atât starea fizică cât și cea psihică a copiilor abuzați. S-a constatat deasemenea că majoritatea cazurilor fac parte din categoria copiilor neglijați.

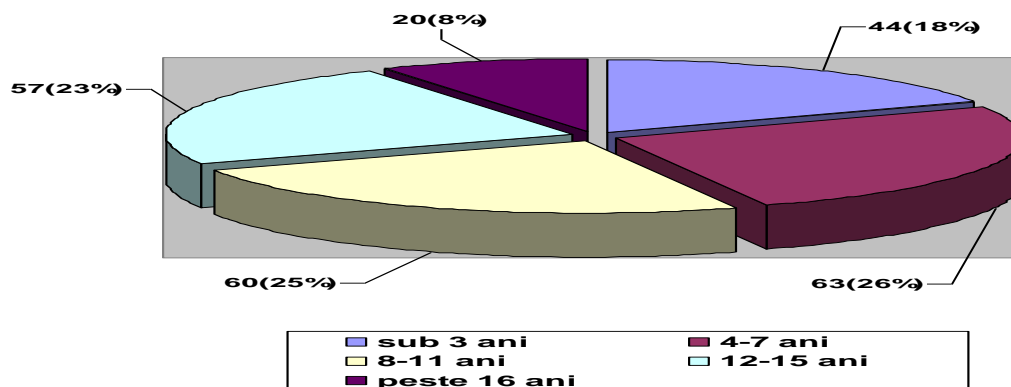
Distribuția cazurilor în funcție de mediul de rezidență

Majoritatea cazurilor provin din mediul urban (179), celelalte cazuri până la 244, fiind din localități mai mici.

Constatări

S-a constatat că, deși copii abuzați provin din toate categoriile de vârstă, cei mai expuși la violență sunt cei cu vârsta cuprinsă între 4-7 ani, urmați îndeaproape de cei cu vârste cuprinse între 8-11 ani și de cei cuprinși între 12-15 ani. Cele mai puține victime se includ în categoriile de vârstă sub 3 ani și peste 16 ani.

7. CONCLUZII

Violența intrafamilială este o problemă gravă și dramatică, iar violența în cuplu merită atenție pentru că s-a ajuns la concluzia că familia a devenit un „leagăn al violenței”, în cadrul căruia se descarcă toate tensiunile și nemulțumirile acumulate din viața socială. Indiferent de factori precum vârsta, mediul de rezidență, ocupație, stare economică, femeile sunt victime predilecte ale violenței intrafamiliale. Violența are efecte devastatoare asupra femeii – victimă: îi afectează sănătatea mintală, îi scade încrederea în sine și în ceilalți, etc. Extrem de afectați sunt copiii care asistă la acte de violență sau devin la rândul lor victime.

Studiul realizat a pus în evidență aspecte îngrijorătoare privind manifestări ale disfuncțiilor familiale generate de soți printr-un comportament inadecvat, mergând până la agresiune și violență. Violența apare pe fondul unor conflicte nerezolvate și acutizate, la baza cărora stau factori precum gelozia, infidelitatea, conflicte legate de gestionarea bugetului familial, probleme financiare, conflicte tensive cu familia lărgită, etc.; alcoolul, de asemenea, este un factor potențator de conflict. Conflictul constituie însă o componentă a oricărei relații, dar nu justifică violența, iar violența pe de altă parte, nu constituie în nici un caz o cale de soluționare a lui.

Femeile tolerează, în general, violența exercitată în familie. Ele nu conștientizează faptul că primul act de violență creează un precedent și că determină un ciclu care nu mai poate fi stopat de la sine, evoluând de la acte ușoare de agresare până la situații de-a dreptul dramatice. Între acestea, bătaia este cel mai des invocată de victime; se constată însă că bătaia nu se produce aproape niciodată ca un eveniment izolat și singular, ci este însoțită de celelalte forme de abuz (intimidări și abuzuri verbale, amenințări la adresa unor persoane semnificative pentru victimă, răspândirea unor amenințări și a terorii în jurul victimei, agresiune sexuală, etc).

În violența familială victima se află aproape permanent în preajma agresorului și fără apărare, pentru că familia este un teren al vieții private. Accesul agresorului la victimă este continuu; agresorul este așa cum se manifestă, dar victima se transformă, pentru că suferința crește în timp și o modifică. Frica și mentalitatea determină femeile să nu facă plângeri atunci când violența este îndreptată asupra lor și asupra copiilor.

Cercetarea în domeniul violenței are anumite limite, deoarece există din păcate „cifra neagră” a cazurilor care nu sunt sesizate și cunoscute deoarece victimele nu se adresează instituțiilor abilitate în domeniu.

Astfel, aceste cazuri nu pot fi prevenite, combătute și nu se intervine în stoparea lor. Indiferența celor din jur (vecini, rude, prieteni), care nu sesizează autoritățile, îi ajută pe agresori să rămână în umbră și să continue agresiunea împotriva familiei, victimele fiind cele care au în continuare de suferit. Atitudinea populației față de violența în familie indică faptul că această problemă nu este prioritară, și nu necesită soluționare imediată.

Clișeele împărtășite de o mare parte a populației care justifică comportamentul violent în familie și, mai ales, cel conform căruia „o femeie bătută poate în orice moment să

se despartă de agresor”, indică neînțelegerea fenomenului și definirea lui ca „rufă murdară” ce se poate, și chiar trebuie, rezolvat în familie.

În studiul de față s-a optat pentru o cercetare calitativă și implicit pentru metode calitative ca studiul de caz, interviul și studiul de documente sociale. Prin utilizarea cercetării calitative s-a încercat explorarea unei probleme sociale – problema violenței intrafamiliale, încercând surprinderea fenomenului dincolo de cifre, în profunzimea lui, oprindu-ne la descoperirea manifestărilor violenței, asupra cauzelor, efectelor și consecințelor ei.

Problema violenței intrafamiliale este un subiect căruia ar trebui să i se acorde mai multă atenție, să reprezinte o problemă pentru mai mulți dintre noi, să se întreprindă mai multe cercetări în domeniu. Datele obținute în urma studiului realizat sunt îngrijorătoare, mai ales că numărul violențelor intrafamiliale înregistrate este în creștere.

Subliniem caracterul explicativ al lucrării, care argumentează necesitatea unor măsuri cât mai eficiente de acțiune socială și educativă în favoarea schimbării mentalității cu privire la statutul femeii în familie, instituționalizarea unor modalități de supraveghere și intervenție în cazul agresiunilor și violențelor. De asemenea, se impune luarea unor măsuri de suport social, atât la nivel global cât și secvențial, local, privind comunitatea, care ar putea consta, de pildă, în crearea unor refugii – sanctuare pentru femeile victime ale violenței în familie și pentru copiii acestora, centre de informare și consultanță.

BIBLIOGRAPHY:

1. Neculau, A., Ferreol, G. (2003). *Violența. Aspecte sociale*, capitolul *Violența în familie* (Ana Muntean), Editura Polirom.
2. Muntean, Ana, Popescu, Marciana, Popa, Smaranda (2002). *Victimele violenței domestice: copiii și femeile*, Timișoara, Editura Eurostampa
3. Mitrofan, Iolanda (2003). *Cursa cu obstacole a dezvoltării umane*, capitolul: *Ce se întâmplă cu adolescenții abuzați?* (Daniela-Petruța Coman), Editura Polirom.
4. Butoi, T., Voinea, D., Ifeme, V., Butoi, A. (2007). *Victimologie- suport de curs*, Editura Pinguin Book
5. Chelcea, Septimiu (2009) *Metodologia cercetării sociologice: metode calitative și cantitative*, București, Editura Economică.